

LET OP: H5 wordt H2!**1. Inleiding**

Dit pedagogisch profiel is tot stand gekomen door alle pedagogische punten te bespreken in de BSO-sectorvergaderingen. Samen met de collega's van de andere BSO's voor 4-8 jarigen hebben we alle punten uitgediept en gekeken hoe we hiermee omgaan als groepsleiding. Daarna hebben we deze punten nogmaals besproken in ons eigen team.

BSO Ondersteboven is gelegen in de wijk de Nude. Deze wijk kenmerkt zich door de vele nationaliteiten die er samenkomen. Doordat wij veel kinderen opvangen uit de wijk, zie je de diverse nationaliteiten ook terug op de BSO.

2. De visie van BSO Ondersteboven op kinderen, opvoeden en de rol van de kinderopvang

In onze visie is de BSO de vrije tijd van het kind. Dit betekent dat de kinderen de ruimte krijgen om zelf te bepalen waarmee ze willen spelen. Hierin worden ze zoveel mogelijk vrij gelaten. Op deze manier kunnen de kinderen zich ontwikkelen in hun eigen tempo. We stimuleren kinderen om mee te doen met de activiteiten op de BSO, maar willen zij dit niet dan is dat ook goed.

De opvoeding van de kinderen gebeurt grotendeels thuis, door de ouders. Wij zien onszelf als een aanvulling hierop. Hierbij vinden wij het van belang om zoveel mogelijk de zelfstandigheid van het kind te vergroten. Daarnaast zorgen we ervoor een vertrouwde omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en geborgen kan voelen.

Op BSO Ondersteboven spelen we veel buiten. Als het mooier weer wordt in de lente proberen we de hele dag buiten door te brengen met alle kinderen. In de winter of bij slecht weer gaat een van de medewerkers naar buiten met de kinderen die buiten willen spelen. De ander blijft bij de kinderen die binnen willen spelen.

We vinden het van belang dat kinderen buiten kunnen spelen. Ze hebben de hele dag al veel binnen gezeten op school en kunnen zo op de BSO lekker hun energie kwijt in de buitenlucht.

Aangezien er veel kinderen van verschillende nationaliteiten op BSO Ondersteboven zitten, is ons pedagogisch profiel hier ook op afgestemd. Er wordt veel aandacht geschonken aan de verschillende culturele achtergronden van de kinderen.

De belangrijkste pedagogische uitgangspunten zijn:

- De BSO is de vrije tijd van het kind, er moet niets.
- We stimuleren zoveel mogelijk de zelfstandigheid van de kinderen.
- Iedereen is uniek en mag dat ook zijn.

3. De pedagogische doelstelling van BSO Ondersteboven

Onze pedagogische doelstelling is kinderen een plek te bieden waar ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat ze er opgroeien tot zelfstandige, evenwichtige en weerbare mensen, die respect hebben voor anderen en hun omgeving. Daarnaast vinden we het van belang dat zij in staat zijn eigen keuzes te maken en daarin samen te werken met de mensen om hen heen.

4. De pedagogische praktijk rondom de basisregels op BSO Ondersteboven

In het pedagogisch beleid is in de vorm van pedagogische basisregels voor de hele organisatie vastgelegd *wat* we doen. In dit pedagogisch profiel beschrijven wij *hoe* we dit doen op BSO Ondersteboven. De basisregels zijn onderverdeeld naar de vier opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang.

4.1. Emotionele veiligheid op BSO Ondersteboven.

Het meest kenmerkende van BSO Ondersteboven op het gebied van emotionele veiligheid is:

- We gaan uit van het principe dat ieder kind uniek is en recht heeft op zijn eigen ontwikkeling.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

- We geven veel aandacht aan de verschillende culturen binnen onze groep.
- Bij overtreden van de regels keuren we niet het kind af, alleen het gedrag.

4.1.1. Voldoende aandacht voor wennen op een nieuwe groep

Ouders en kinderen worden een maand van tevoren door de groepsleiding uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Ouders kunnen op deze manier met al hun vragen bij ons terecht en bovendien is er voor het kind de gelegenheid om de locatie en de groep te zien waar hij/zij heen gaat. Ook kan het kind dan alvast kennismaken met de groepsleiding. Tevens bieden wij de gelegenheid om het kind minimaal twee maal te laten wennen op de groep. Tijdens de wenperiode helpt de groepsleiding het kind, indien nodig, bij het contact maken met andere kinderen en bij het ontdekken van de ruimtes en hun mogelijkheden.

4.1.2. Bij plaatsing van kinderen rekening houden met specifieke omstandigheden, zoals samenstelling van de groep op dat moment

Regelmatig is er intern overleg tussen de groepsleiding van BSO Ondersteboven en afdeling Plaatsingen. Specifieke wensen van ouders en van groepsleiding wordt in dit overleg besproken. Op deze manier kan er onder andere gekeken worden naar hoe druk de groep is (of juist rustig), waar het kind het beste op zijn plek is en of er vriendjes/vriendinnetjes op de groep zijn voor het kind.

4.1.3. Rekening houden met specifieke behoeften van kinderen en eigenheid van kind respecteren

Ieder kind is uniek en mag zijn zoals het is. We respecteren ieder kind. We passen onze benadering aan het kind aan. Als we bijvoorbeeld een activiteit organiseren en hij/zij heeft geen zin om mee te doen dan is dit goed, wilt het kind later toch mee doen en kan dit, dan is dat ook prima.

4.1.4. Gevoelens (b.v. blijdschap, verdriet) serieus nemen

We nemen alle gevoelens van kinderen serieus. Wij benoemen regelmatig de emoties van de kinderen. Dit geeft de kinderen de ruimte om er over te praten als ze dat willen. Bijvoorbeeld door te vragen "ben je verdrietig?" of door aan te geven dat je de emotie van het kind begrijpt door bijvoorbeeld te zeggen "ik snap dat je boos bent...". Zo krijgt het kind het gevoel dat hij/zij begrepen wordt.

4.1.5. Zorgen voor veilige hechting, voor geborgenheid, zorgen dat kinderen zich veilig voelen,; zorgen voor voorspelbaarheid, structuur in de dag, vaste en sensitieve groepsleiding, rituelen en vieringen

Hier zorgen we voor door elke dag met dezelfde groepsleiding op de groep te staan. De kinderen kunnen zich op deze manier makkelijker thuis voelen, omdat elke dag dezelfde mensen op de groep staan met dezelfde regels en structuur. Ook voor de groepsleiding is het prettig. Op deze manier leer je het kind snel kennen en kan er gemakkelijk een goede hechting ontstaan.

We hebben een vaste structuur in de dag, zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Er zijn vaste ijkpunten in de dag. Bijvoorbeeld het drinken of fruit eten. Dit zorgt voor houvast.

4.1.6. Aandacht voor lichaamstaal, 'lezen' (inleven, invoelen, begrijpen) van kinderen, maar niet te snel invullen

De groepsleiding is veel bezig met het observeren van de kinderen. Regelmatig bespreken we ook met elkaar wat we observeren bij de kinderen. Op deze manier proberen we een goed beeld te krijgen van het kind en de manier waarop wij het beste dit kind kunnen benaderen.

Door de emoties die we bij de kinderen zien te benoemen en te checken proberen we na te gaan of onze observaties kloppen, bijvoorbeeld te vragen aan het kind "ben je verdrietig?".

4.1.7. Aandacht voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

Als we hiervan op de hoogte zijn zullen we zorgen dat dit bespreekbaar is indien nodig. We laten het wel bij het kind. Als hij het wil vertellen dan is dit prima. Maar heeft het er geen zin in en wil het lekker spelen of even alleen gelaten worden dan is dit ook goed. Mocht het kind alleen willen praten met de groepsleiding dan is er altijd een rustige ruimte waar gepraat kan worden.

4.1.8. Aandacht voor lichamelijke veranderingen bij een kind

We bieden op de groep verschillende soorten speelgoed aan. Onder andere speelgoed voor de motorische ontwikkeling. We observeren de kinderen en stimuleren de kinderen nieuwe uitdagingen aan te gaan, om zichzelf zo verder te ontwikkelen. Zo leren we de kinderen die hier behoefte aan hebben fietsen, rolschaatsen, badminton etc. Ook maken we dingen van knex en kapla.

4.1.9. Accepteren van elk kind zoals het is, elk kind zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo gunnen, stimuleren als dat nodig is

We bieden verschillende soorten speelgoed en activiteiten aan. Kinderen mogen zelf beslissen of ze meedoen. We hebben spel materiaal voor verschillende niveaus, zodat alle kinderen kunnen spelen met iets dat ze uitdaagt. Zo zijn er puzzels van 4 stukjes maar ook van 60 en zelfs 100. Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen interesses en ontwikkelingstempo. We stimuleren kinderen om zich verder te ontwikkelen.

4.1.10. Iedereen is 'anders' en ieder kind mag er zijn

Op onze groep zitten veel kinderen van buitenlandse ouders. We hebben dus veel verschillende nationaliteiten op de groep. Hier wordt regelmatig aandacht aan besteed. Zo laten we de kinderen zien dat iedereen anders is en dingen anders doet. En dat we zo van elkaar kunnen leren. Zo hebben we bijvoorbeeld een paar maanden lang elke woensdagmiddag een recept gemaakt van een kind uit de groep. Dat recept komt uit zijn eigen land. Zo leren we de verschillende culturen kennen. En het draagt bij aan het accepteren van elkaar.

4.1.11. Bij overtreden van regels nóóit het kind afkeuren, alleen het gedrag

Dit doen we door tegen het kind te zeggen: ik vind het niet goed dat jij.....We zeggen niet: jij bent stout. Daarnaast proberen we zo veel mogelijk te vertellen wat we wel willen van het kind in plaats van wat het niet mag doen. Zodat het kind ook leert wat wel van hem verwacht wordt.

4.1.12. Een sfeer scheppen waarin kinderen zich welkom voelen

Bij binnenkomst begroeten we de kinderen persoonlijk. Dit doen we door elk kind te begroeten en zijn naam te noemen. Daarna maken we een praatje met ze over hoe hun dag was. Door structuur te bieden in de dag weet het kind waar het aan toe is en dit zorgt voor een veilig en vertrouwd gevoel. We stellen ons zoveel mogelijk vrolijk en toegankelijk op, zodat de kinderen zich bij ons op hun gemak voelen. Ook benaderen we veel dingen met humor en wordt er nog wel eens een grapje uitgehaald, dit zorgt voor een luchtige en losse sfeer.

4.1.13. Praten met kinderen en uitleg geven als ze grenzen overschrijden

Als kinderen grenzen overschrijden is er ook ruimte voor het kind om zijn verhaal te vertellen. Door te luisteren naar zijn verhaal hoor je wat de achterliggende reden is en kan je andere gedragsalternatieven aandragen voor het kind bijvoorbeeld door te zeggen "Kan je niet beter zeggen dat je het niet leuk vind in plaats van te slaan?". Daarnaast kunnen we op deze manier ingaan op de emotie die het kind laat zien. Door deze emotie te benoemen voelt het kind zich al vaak gehoord bijvoorbeeld "ik snap dat je verdrietig bent". Ook geven we kinderen zoveel mogelijk aan waarom iets niet kan, zo begrijpen ze waarom iets niet mag en hebben ze daar vaak meer begrip voor.

4.1.14. Bij flexibele opvang extra aandacht voor rust op de groep, waarborgen van continuïteit voor kind en de groep

Door elke dag vast te houden aan de regels en de structuur van de groep, zorgen we ervoor dat de groep gewoon doordraait als er een flexkind komt. Dit kind houden we extra in de gaten om te kijken

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

of het makkelijk vriendjes maakt en de weg nog kan vinden. We zorgen er ook voor (indien nodig) dat het kind naast of vlakbij de groepsleiding kan zitten, zodat het kind zich veilig voelt.

4.2. Persoonlijke competenties op BSO Ondersteboven.

Wat betreft het ontwikkelen van persoonlijke competenties vinden we het op BSO Ondersteboven het belangrijkste dat

- kinderen gestimuleerd worden in hun eigen zelfstandigheid
- de groepsleiding zorgt voor voldoende uitdagend materiaal en elke dag een activiteit aanbied.
- we kinderen leren zelf hun conflicten op te lossen, groepsleiding is hierin zo veel mogelijk alleen sturend aanwezig.

4.2.1. Zorgen voor uitdagende omgeving die tegemoet komt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan, nieuwe dingen te ontdekken en zich de wereld eigen te maken

BSO Ondersteboven bestaat uit 2 kamers. De ene kamer is er voor bijvoorbeeld toneelstukjes, hutten bouwen, winkeltje spelen en andere dingen die kinderen door hun fantasie zelf verzinnen. Deze kamer nodigt uit om zelf je spel te bedenken. Dit kan dus elke dag anders zijn. De andere kamer is ingedeeld in hoekjes zodat kinderen rustig bezig kunnen zijn met waar ze mee willen spelen. Deze kamer biedt de kinderen meer structuur. De kinderen kunnen hier bijvoorbeeld puzzelen, met de knex of de barbies spelen. Ook hebben we een groot plein aan de voorkant van het gebouw. Hier staat een schommel, zandbak, wip en een glijbaan. De kinderen kunnen in de struiken spelen wat vaak fungeert als een soort hut. Hierin spelen ze vaak fantasie-spellen. Ook zijn er hinkelpaden en hebben we een schuur met uitdagend speelgoed. Verder hebben we nog een vlinder/moestuin, alle kinderen die mee willen helpen met het onderhoud van de vlindertuin of bijvoorbeeld het verpoten van planten voor de moestuin mogen daar aan mee doen. Zo leren kinderen meer over de natuur door de planten en de dieren die in onze tuin voorkomen.

4.2.2. Zorgen voor afwisseling door aanbod van rustige en meer actieve activiteiten, voor gevarieerd spelmateriaal waardoor kinderen spelenderwijs de grenzen van hun eigen 'kunnen en kennen', ontdekken, verleggen, ervaren en daarvan leren

Zoals hierboven al beschreven is bestaat de BSO uit twee kamers. De ene kamer geeft houvast voor de kinderen die daar behoefte aan hebben, de andere kamer daagt de kinderen uit om hun fantasie te gebruiken. De kinderen mogen zelf bepalen waar en wat ze gaan spelen. Bij activiteiten die de groepsleiding aanbiedt, mogen de kinderen ook zelf bepalen of ze mee willen doen of niet. De groepsleiding stimuleert de kinderen wel om mee te doen. Er is gevarieerd spelmateriaal aanwezig, voor elke leeftijd en voor elk ontwikkelingsniveau. Zo zijn er puzzels van vier stukjes maar ook van zestig en zelfs van honderd. Buiten zijn er onder andere skeelers, fietsen en stelten. We stimuleren de kinderen om deze materialen te proberen door ze aan te moedigen en complimentjes te geven tijdens het spel.

4.2.3. Mogelijkheden bieden voor ontwikkeling van motoriek, kinderen aanmoedigen motorische vaardigheden te vergroten

We hebben verschillende spelmaterialen die de ontwikkeling van de motoriek van kinderen stimuleren. Zo hebben we veel knutselmateriaal, blokken, kapla, knex etc.

We moedigen kinderen aan om dingen te proberen die ze nog niet eerder gedaan hebben of waarvan ze zelf zeggen dat ze dat niet kunnen. We laten blijken dat we vertrouwen in ze hebben en op deze manier voelen de kinderen de veiligheid om het eens te proberen. Op deze manier hebben al veel kinderen op de BSO leren fietsen zonder zijwieltjes.

4.2.4. Stimuleren spraak- en taalontwikkeling door duidelijk en correct spreken, zinnen zodig herhalen i.p.v. verbeteren, anderstalige kinderen in het Nederlands aanspreken, activiteiten verbaal begeleiden en gebruik maken van verhalen, liedjes en rijmpjes

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

We krijgen regelmatig kinderen op de groep die de Nederlandse taal (nog) niet spreken, We benaderen deze kinderen zoveel mogelijk in het Nederlands, zodat zij zo snel mogelijk ook aansluiting kunnen vinden bij de andere kinderen.

Verder wordt er elke dag voorgelezen voor de kinderen die dat leuk vinden. En tijdens het fruit eten is er ook regelmatig tijd voor de kinderen om moppen of andere verzonden verhalen te vertellen.

4.2.5. Stimuleren verstandelijke ontwikkeling door aanbieden van gevarieerd spel materiaal, reële eisen stellen afgestemd op leeftijd en belangstelling van kinderen

We hebben verschillende spellen en spelmaterialen voor verschillende leeftijden. We zorgen ervoor dat spellen soms aangepast worden zodat de kleinere kinderen ook mee kunnen spelen. Of makkelijke spellen maken we moeilijker zodat de oudere kinderen er ook in uitgedaagd worden.

4.2.6. Stimuleren van creatief denken, kinderen aanmoedigen nieuwe dingen uit te proberen, initiatieven te nemen

In principe lossen wij geen situaties van de kinderen op. We reiken ze wel dingen aan (gedragsalternatieven of oplossingen) maar laten het kind zelf kiezen welke weg het gaat inslaan en laten het kind het ook zelf doen. We kunnen daarin wel sturend aanwezig zijn. Zo leert het kind zelf te vertrouwen op zijn eigen handelen.

Ook vragen we aan kinderen wat ze op een dag zouden willen doen, of wat ze nog missen op de BSO. Dit nodigt de kinderen uit om mee te denken en we geven ze de mogelijkheid om initiatief te nemen.

4.2.7. Rekening houden met specifieke behoeften en interesses van kinderen, elk kind accepteren zoals het is, elk kind eigen ontwikkeling in eigen tempo gunnen

Kinderen mogen zelf bepalen waar ze mee willen spelen en hoe lang ze dat willen. Ook wordt er rekening mee gehouden als een kind even alleen wil zijn. Want we kunnen ons voorstellen dat het soms ook wel even te veel kan zijn om de hele tijd 20 andere kinderen om je heen te hebben. We zorgen er dan voor dat het kind de ruimte krijgt om ergens alleen even rustig een boekje te lezen of gewoon niks te doen.

4.2.8. Kinderen helpen zelfvertrouwen te ontwikkelen door te stimuleren, waarderen en complimenteren

We complimenteren zo veel mogelijk. Dit kan door iets te benoemen maar ook door een aai over de bol te geven of een knipoog. En niet alleen als een kind iets goed doet maar ook gewoon zomaar. Als een kind je bijvoorbeeld even aankijkt. Zo wordt het kind positief bekrachtigd en voelt het kind dat hij er mag zijn. Ook proberen we het zelfvertrouwen te stimuleren door als een kind aangeeft dat hij iets nog niet kan, hem te stimuleren om dit te leren of door te zeggen dat je vindt dat hij dit al wel heel goed kan.

4.2.9. Kinderen de ruimte geven om eigen identiteit te ontwikkelen

De kinderen mogen zelf bepalen wat ze doen op de groep. Zo kunnen ze zelf ontdekken waar hun interesses liggen of waar ze goed in zijn. We proberen kinderen wel te betrekken bij andere activiteiten dan waar ze gewoonlijk mee spelen.

4.2.10. Kinderen leren zelf conflicten op te lossen en assertief te zijn

Als kinderen naar ons toe komen met een conflict dan laten we beide partijen hun verhaal doen. Daarna stimuleren we de kinderen zelf om een oplossing te bedenken. Lukt dit niet, dan dragen we enkele oplossingen aan en kan het kind zelf kiezen welke oplossing het gaat gebruiken. Daarna laten we het ze zelf oplossen. Lukt dit niet, dan zullen we het proces sturen. Op deze manier leren de kinderen zelf oplossingen te bedenken, te ervaren wat hun eigen grenzen zijn en assertief te zijn en te zeggen wat het wel en niet wil.

4.2.11. Kinderen in de bso aanmoedigen nieuwe interesses en hobby's te ontwikkelen

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

Door steeds nieuwe en uitdagende activiteiten aan te bieden ontdekken de kinderen steeds nieuwe dingen. We stimuleren de kinderen om mee te doen. Of we zoeken iets wat het kind wel leuk vindt om te doen en wat in het verlengde van de activiteit ligt.

We zijn bijvoorbeeld begonnen met een vlindertuin en moestuin. De een vindt het leuk om te zaaien, de ander om te oogsten, weer een ander om de tuin te sproeien, zo is er voor iedereen wel iets waar hij mee bezig kan gaan.

4.2.12. Praten met kinderen en uitleggen als ze grenzen overschrijden

We leggen de kinderen uit waarom iets niet mag. Zo weten ze ook beter wat de achterliggende reden daarvoor is en zullen ze het beter accepteren. Daarnaast vertellen we ook wat ze beter zouden kunnen doen. Als een kind op de bank springt vertellen we het kind dat we willen dat het gaat zitten op de kussens.

4.2.13. Aandacht voor evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten

Naast de groepsactiviteiten is er ook ruimte om te werken en spelen in kleine groepjes of individueel met een kind. We maken daar bewust tijd voor vrij. Na 5 uur is de groep opgeruimd en mag iedereen een boekje, een spelletje of een puzzel pakken. Op dat moment is er rust op de groep en heeft de groepsleiding ook de tijd en de ruimte om met een kind een spelletje of een puzzel te maken.

4.2.14. Aandacht voor lichamelijke veranderingen en ontwikkeling van seksualiteit

We hebben een open houding t.a.v. deze onderwerpen. Als kinderen vragen hebben over hun lichaam of over seksualiteit dan beantwoorden we deze vragen op hun niveau. Tevens hebben we in de boekenkast een boek over lichamelijke veranderingen staan dat kinderen zelf kunnen pakken om er in te kijken en lezen.

4.2.15. Stimuleren gezond en veilig gedrag bij kinderen, rekening houdend met hun leeftijd en ontwikkelingsniveau

De kinderen mogen bij ons zelf bepalen wat ze gaan doen, maar de veiligheid van de kinderen staat wel voorop. Er is veel mogelijk maar wel binnen bepaalde grenzen. Zo zijn er regels over wat er wel en niet mag die kinderen weten. Daarnaast mogen sommige dingen alleen onder begeleiding van de groepsleiding. We hebben regels opgesteld voor zowel de kinderen, de groepsleiding als de ouders. Dit geeft voor iedereen houvast en duidelijkheid. Kinderen corrigeren elkaar ook als iemand zich niet aan de regels houdt. Zo mag er binnen niet gerend worden op de BSO, omdat dit niet veilig is met andere kinderen in een kleine ruimte; dit mag wel buiten.

4.3. Sociale competenties op BSO Ondersteboven

Als het gaat om de ontwikkeling van sociale competenties vinden we het op BSO Ondersteboven vooral van belang om:

- ❖ kinderen te stimuleren zelf oplossingen te vinden voor de problemen die ze tegen komen,
- ❖ kinderen te leren dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is.
- ❖ aandacht te hebben voor zowel de groep als voor het individu.

4.3.1. Stimuleren van positieve groepsfeer, kinderen aanmoedigen dingen samen te doen en te delen

We doen veel dingen in groepsverband. Kinderen moeten niet perse meedoen, maar de praktijk leert dat ze allemaal wel mee gaan doen als ze de andere kinderen bezig zien. Zo knutselen we bijvoorbeeld met kerst met zijn allen mooie kerstbomen en sterren die we voor het raam kunnen hangen. Ondertussen praten we met elkaar of zingen we met zijn allen een liedje. Kinderen leren zo ook rekening te houden met elkaar, doordat ze bijvoorbeeld even moeten wachten op een schaar. Ook zijn we elk jaar met de hele groep bezig in de tuin. Sommige kinderen vinden het leuk om te helpen met het grasmaaien, anderen brengen het gras naar de container, weer een ander wil graag onkruid wieden. Zo zijn we met zijn allen aan een gezamenlijk project bezig wat bijdraagt aan een positieve groepsfeer. We stimuleren kinderen om elkaar te helpen, dit doen we onder andere door een compliment te geven als een kind een ander kind bijvoorbeeld helpt met een kruk pakken.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

4.3.2. Aanbieden van groepsactiviteiten met aandacht voor evenwicht groepsactiviteiten - individuele activiteiten

Gedurende de dag is er zowel ruimte voor groepsactiviteiten als individuele activiteiten. Er zijn regelmatig activiteiten waar iedereen aan mee mag doen, zoals koken, knutselen en bewegingsspelletjes. Een kind dat niet mee wil doen kan dan alleen gaan spelen of in een klein groepje met andere kinderen. Elke dag eten we met alle kinderen samen fruit, dan vragen we ook de tijd en ruimte van iedereen om naar elkaar te luisteren en te vertellen wat je wilt vertellen. Daarnaast is er ook ruimte voor een spelletje alleen met het kind of met een paar kinderen, zoals een boekje lezen.

4.3.3. Kinderen geven-en-nemen leren, leren conflicten op te lossen

We grijpen niet meteen in als we zien dat kinderen ruzie maken. We laten ze eerst zelf hun problemen oplossen. Lukt dit niet of dreigt de ruzie uit de hand te lopen, dan luisteren we naar de kinderen wat het probleem is. We stimuleren de kinderen zelf te bedenken hoe ze het kunnen oplossen. Lukt dit niet dan dragen we oplossingen aan maar laten de kinderen het zelf uitvoeren. Zo leren ze zelf deze vaardigheden en leren ze ook te vertrouwen op hun eigen kunnen.

4.3.4. Kinderen leren zich in te leven in de ander, begrip te hebben voor de ander

Als kinderen ruzie hebben en vastzitten in hun eigen gelijk in de ruzie dan maken we het kind ervan bewust hoe het andere kind kijkt en wat dat voor hem zal betekenen. Zo kunnen de kinderen samen een oplossing vinden die voor beiden goed voelt.

Doordat we op de BSO bewust omgaan met de diversiteit van kinderen en daar onze activiteiten op aanpassen leren de kinderen zich ook in te leven in de ander.

4.3.5. Kinderen leren dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is

We maken de kinderen hiervan bewust door ze te laten zien dat iedereen anders is. De een vindt dit leuk en de ander dat. Daarnaast praten we regelmatig over bepaalde dingen uit het land van herkomst van het kind, bijvoorbeeld wat daar wordt gegeten of hoe daar de school eruit ziet. We leren de kinderen dat iedereen anders is maar daarom niet minder of meer. We kunnen allemaal van elkaar leren. En iedereen is welkom.

4.3.6. Stimuleren andere culturen te verkennen (boeken, spelletjes, gerechten, feesten)

Dit komt regelmatig bij ons terug omdat we veel kinderen hebben uit verschillende landen. We leren woordjes van elkaar, praten over hoe het is in het land van herkomst en leren van elkaar. We hebben een kookboek met recepten die de kinderen zelf hebben uitgekozen uit het land van herkomst. Op woensdag of in de vakanties maken we regelmatig een van de recepten. Ook nodigen we kinderen uit een cd of boek mee te nemen uit het land van herkomst. En we praten over de vakanties in hun land.

4.3.7. Belonen van gewenst gedrag, corrigeren van ongewenst gedrag; ongewenst gedrag alleen bestraffen als corrigeren niet helpt

Op de groep hebben we duidelijke regels. We gaan uit van het positieve in het kind. We zullen als een kind ongewenst gedrag laat zien eerst een aantal keren zeggen tegen een kind wat we wel willen dat het laat zien. Bijvoorbeeld als een kind met speelgoed gooit: "Pietje LEG de blokken maar in de kist". Als het daar niet op reageert volgt hier een consequentie op. Dit kan zijn dat het kind even uit het spel wordt gehaald, of dat het even op de bank moet zitten. We zoeken altijd naar een consequentie die past bij het ongewenste gedrag en naar wat direct uitvoerbaar is. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk de aandacht te leggen op wat het kind goed doet door complimentjes te geven bijvoorbeeld als een kind zelf zijn brood heeft gesmeerd.

4.3.8. BSO-kinderen aanmoedigen actief te worden in kinderparticipatie en kinderactiviteiten

Kinderen die niet mee willen doen aan activiteiten zullen we wel stimuleren om mee te doen, bijvoorbeeld door ze persoonlijk uit te nodigen aan tafel. Daarnaast geven we de kinderen ook de ruimte om mee te denken wat we zullen doen op een dag, dit voornamelijk op de lange dagen en in

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

de vakanties. We vragen dan bijvoorbeeld tijdens het drinken wat we zullen gaan doen die dag. Uit alle ideeën kiezen we dan gezamenlijk een activiteit.

4.3.9. Kinderen ruimte geven om eigen identiteit te ontwikkelen:

De eigen mening en gevoelens van een kind nemen we serieus. Het kind mag zijn zoals het is. Jongens mogen zich best verkleden als prinses en meisjes als zeerover. Je mag je kleden zoals je wilt. En je mag zeggen wat je wilt zolang je maar wel respect hebt voor de ander.

4.4. Socialisatie en overdragen van waarden en normen op BSO Ondersteboven

Het allerbelangrijkste op het gebied van socialisatie voor BSO Ondersteboven is:

- ❖ Er is veel aandacht voor de verschillende culturen van de kinderen op de groep.
- ❖ Aandacht en respect voor de gelijkwaardigheid van ieder kind ongeacht, leeftijd, kleur, religie, geslacht etc.
- ❖ We gaan uit van het positieve van het kind.

4.4.1. Als groepsleiding bewust omgaan met eigen waarden en normen

We zijn ons ervan bewust dat we zelf niet waarden- en normen vrij zijn. Wij geven wel degelijk waarden en normen mee. We hebben hierin een voorbeeldfunctie. En corrigeren elkaar hier ook op als we signaleren dat onze eigen waarden en normen een blokkade zijn voor het functioneren op de groep. We praten regelmatig met elkaar waarom we de dingen doen die we doen.

4.4.2. Bewust omgaan met invloed van voorbeeldgedrag op kinderen en geringe invloed van mondelinge overdracht van waarden en normen

Wat een kind ziet en hoort zal het overnemen. Daar zijn we ons zeer van bewust. Wat we zeggen moeten we zelf ook doen. Kinderen kopiëren gedrag van de ander. Daarom houdt de groepsleiding zich ook zoveel mogelijk aan de regels die voor de kinderen gelden. Bijvoorbeeld net taalgebruik en niet schreeuwen. Goed doen doet goed volgen.

4.4.3. Respecteren van anderen, hun mening en hun bezit, vermijden van vooroordelen

We leren de kinderen dat iedereen anders is en dingen misschien anders doet of ziet maar daardoor nog niet minder of meer is. Je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn maar het is wel van belang dat je elkaar respecteert. Ook bij het spelen met speelgoed van een ander benoemen we dat naar de kinderen toe. Bijvoorbeeld als een kind wil spelen met het speelgoed van een ander kind, laten we het kind dit eerst vragen.

4.4.4. Respecteren van alles wat leeft

We leren kinderen dat je dieren en beestjes hoe groot of hoe klein ook of andere dingen in de natuur moet laten leven. Deze beestjes doen ook weer goed werk voor de planten of iets anders in de natuur. Daarnaast helpen de kinderen ons mee in de vlinder- en moestuin, waarbij de kinderen leren te zorgen voor de plantjes en bloemen.

4.4.5. Niet accepteren van gewelddadig of agressief gedrag

De regel op de groep is, dat als een kind een ander slaat, schopt of duwt, dat het dan even op de bank moet zitten. Het kind wordt meteen 'uit de situatie gehaald'. Daarna praten we met het kind over wat er is gebeurd en hoe het kind het anders op kan lossen. Ook kijken we hierbij naar wat er achter zit voor het kind, bijvoorbeeld frustratie of kwetsbaarheid. En praten we hierover.

4.4.6. Niet accepteren van pesten

Pesten wordt niet geaccepteerd. Als we dit constateren gaan we met de pester(s) en de gepeste(n) om de tafel zitten om te kijken wat er aan de hand is en hoe dat opgelost kan worden. We laten de kinderen hierbij praten en denken en zijn daarbij zoveel mogelijk alleen sturend aanwezig.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

4.4.7. Niet accepteren van liegen

We leggen de nadruk op het eerlijk zijn. Zo belonen we positief gedrag en negeren negatief gedrag.

4.4.8. Niet accepteren dat kinderen elkaar onderling zwart maken

Als dit gebeurt gaan we met het kind praten om te horen wat er aan de hand is. Door het kind bewust te maken met wat hij aan het doen is en andere oplossingen hiervoor te vinden, buigen we het zwartmaken om in een meer constructieve oplossing.

4.4.9. Aandacht en respect voor de gelijkwaardigheid van ieder kind ongeacht leeftijd, kleur, religie, geslacht etc.

Ieder kind is uniek en wordt gelijkwaardig behandeld. We scheppen een sfeer waarin het kind mag zijn zoals het is. We leren de kinderen respect voor elkaar te hebben ook al zijn ze het niet met elkaar eens.

4.4.10. Duidelijk zijn over 'onze manieren' maar wel flexibel met regels omgaan

De kinderen zijn op de hoogte van de groepsregels. Het is duidelijk wat wel en niet mag. De groepsleiding schat zelf in hoe een situatie opgelost kan worden, daarbij gebruiken we veel humor.

4.4.11. Stimuleren van onderlinge solidariteit, kinderen aanmoedigen elkaar te helpen

We stimuleren kinderen om elkaar te helpen en complimenteren kinderen als ze dat ook doen. Bijvoorbeeld als iemand problemen heeft met het brood doorsnijden en een ander kind biedt aan om te helpen, dan zal de groepsleiding dat kind hierover complimenteren.

4.4.12. Kinderen leren open te staan voor en respect te hebben voor gewoonten en rituelen van andere (sub)culturen, kinderen stimuleren om gewoonten uit andere culturen te verkennen d.m.v. boeken, liedjes, spelletjes, gerechten en feesten e.d.

Op de groep is aandacht voor de cultuur waaruit een kind komt. We leren woordjes van elkaar, praten over hoe het is in het land van herkomst en leren van elkaar. We hebben een kookboek met recepten die de kinderen zelf hebben uitgekozen uit het land van herkomst. Op woensdag of in de vakanties maken we regelmatig een van de recepten. Ook nodigen we kinderen uit een cd of boek mee te nemen uit het land van herkomst. En praten we over de vakanties in hun land.

4.4.13. Kinderen leren mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen te respecteren

Naast ons in het gebouw verblijft een groepje autistische kinderen. Als kinderen hier vragen over hebben dan praten we erover met hen, we leggen uit wat er aan de hand is en beantwoorden eventuele vragen. We spelen soms ook samen op het plein met deze kinderen. Dit gaat heel goed.

4.4.14. Respecteren ieders normen en waarden t.a.v. seksualiteit, bewaken van grenzen van alle betrokkenen op dit gebied (groepsleiding en gastouders, ouders, de omgeving)

Kinderen in deze leeftijd zijn nieuwsgierig en gaan op onderzoek uit naar hun eigen en elkaars lichaam. We hebben hierbij een open houding. We hebben een boek over seksualiteit dat de kinderen kunnen lezen. Ook beantwoorden we vragen van de kinderen hierover.

4.4.15. Ontspannen omgaan met blootspelletjes, doktertje spelen e.d. bij jonge kinderen, toezicht houden, ingrijpen als het extreme vormen aanneemt en als kinderen grenzen overschrijden

Als het warm is mogen de kinderen in hun hemd rondlopen, dat is geen probleem. Ook kunnen ze op een warme zomerdag in hun zwemkleden op de bso zijn. Echter als het kind doktertje speelt dan vinden wij het niet goed dat kinderen hun kleden hierbij uit doen.

4.4.16. Voorlichtingsmateriaal, boeken en een luisterend oor bieden rondom seksualiteit bij BSO-kinderen

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1

Op de bso hebben wij een boek over seksualiteit, de kinderen kunnen hierin kijken. De groepsleiding beantwoordt vragen als deze worden gesteld.

4.4.17. Kinderen leren wanneer ze grenzen overschrijden

Als kinderen grenzen overschrijden spreken we ze daar op aan en geven we aan wat ze wel mogen doen. Bijvoorbeeld een kind schopt steeds tegen een skippybal zeggen we: "pak maar een voetbal om tegen aan te schoppen een skippybal is om op te zitten". Als een kind hierna de grenzen blijft overschrijden, zetten we het even apart en bespreken we daarna het voorval nog een keer met het kind.

4.4.18. Bij overtreden van regels het gedrag afkeuren, niet het kind

Bij ongewenst gedrag zal de groepsleiding uitleggen aan het kind dat dit niet de bedoeling is. We benadrukken dat het gedrag ongewenst is en niet het kind zelf. Daarnaast vertellen we wat we wel willen van het kind. Zie ook zoals bij 4.4.17.

4.4.19. Uitleg geven bij de dingen die je doet

Kinderen snappen en accepteren een regel beter wanneer er aan hun uitgelegd wordt waarom die regel er is. Bijvoorbeeld met de bal mag je alleen buiten spelen want binnen kan er van alles kapot gaan als de bal door de ruimte stuitert.

4.4.20. Kinderen leren om ruzies uit te praten

We laten de kinderen eerst zelf proberen hun ruzie op te lossen, lukt dit niet dan zijn wij sturend aanwezig. Waarbij we de kinderen aanmoedigen een oplossing te vinden voor het probleem waar beide partijen tevreden over zijn.

4.4.21. Gewenst gedrag belonen, ongewenst gedrag corrigeren; alleen straffen als corrigeren niet helpt

Op de groep hebben we duidelijke regels. We gaan uit van het positieve in het kind. We zullen als een kind ongewenst gedrag laat zien eerst een aantal keren zeggen tegen een kind wat we wel willen dat het laat zien. Als het daar niet op reageert, volgt hier een consequentie op. Dit kan zijn dat het kind even uit het spel wordt gehaald, of dat het even op de bank moet zitten. We zoeken altijd naar een consequentie die past bij het ongewenste gedrag en naar wat direct uitvoerbaar is.

5. Indeling in stamgroepen, leidster-kind ratio en het gebruik van de ruimte op BSO Ondersteboven

BSO Ondersteboven is de enige BSO-groep in Kindercentrum Okidoki. Gedurende de dag verblijven hier maximaal 20 kinderen en zijn er 2 vaste groepsleidsters aanwezig. Bij minder dan 10 kinderen is er een leidster aanwezig, bijvoorbeeld in vakanties. Op deze dagen regelen we met de groepsleiding van het KDV beneden dat zij onze achterwacht zijn, voor het geval dit nodig mocht zijn.

De groep bestaat uit 2 lokalen en een keuken. In de rode kamer kunnen de kinderen tafelvoetballen, hutten bouwen en verschillende fantasie-spellen spelen.

De paarse kamer is in verschillende hoekjes ingedeeld, zo hebben we een barbiehoek, een constructie-hoek, een leeshoek en een knutselhoek.

auteur	portefeuillehouder	autorisatie dir	geldig m.i.v.	versie nr.
m.spekschate	a.vermeulen	o.bakker	01-05-2007	1